

PIERRE DE CLERCQ

Santa Subito

EEN ADAPTATIE

DE EXPRESTREIN VAN GOD

Zeven dagen na zijn eerste communie verbrandde Ernest de Zoon van God in zijn tuin.

Hij herinnert het zich niet. Martha heeft het hem jaren later verteld. Ernest houdt alleen van de communiedag zelf enkele beelden over, zoals de priester die een houten kruisje in zijn handen legt en vraagt: 'Ernest, wil jij Jezus in je hartje binnenlaten?' Ja, dat wil hij wel.

De kerk vol zondagse kleren als hij even achteromkijkt, dat weet hij ook nog. Mama glimlacht. Papa knipoogt. Eugeen trekt gezichten om hem te doen lachen. Eleonoor gebaart streng dat hij naar voor moet kijken.

Opeens ziet hij niets meer. Dat komt omdat papa zijn handen voor zijn ogen houdt en traag zijn vingers opent. Tussen de spleetjes door ziet Ernest hoe mama een splinternieuwe koersfiets naar buiten duwt. Oranje met blauwe vlammetjes. Het is de fiets die al wekenlang in hun winkel staat met onder een wasknijper een kaartje 'verkocht'. Ernest had bijna elke dag de metalliek gestreeld en aan de handgrepen gesnoven, zo jaloers op dat andere kind dat voor zijn communie de allermooiste en allerbeste fiets ter wereld van zijn ouders cadeau zou krijgen.

Nu zit hij op die fiets - 'Toe, papa!' - en hoort papa tegen mama zeggen dat hij tenslotte maar één keer zijn eerste communie doet. Dat korte stukje binnendoor, achter de huizen, wat kan er gebeuren?

'Voorzichtig dan.'

Dat is mama.

‘Benen van botermelk.’

Dat is Eugeen.

‘Wij zijn toch eerst!’

Hij ziet hoe Eleonoor de schouders ophaalt om zoveel kinderachtig gedoe van haar broers.

Door de achterraut van de optrekkende auto steekt Eugeen zijn tong uit.

‘Start!’ roept Ernest tegen zichzelf en hij vliegt de tuin door op de aller-allermooiste en aller-allerbste fiets die ooit is gemaakt en die nu helemaal zijn fiets is. Slippend draait hij het pad op. Zijn benen duwen de pedalen zo hard ze kunnen rond. Achter de loods van Frans duikt hij de smalle tunnel onder de spoorweg in. Boven zijn hoofd raast de exprestrein voorbij. Hij brult zich de longen uit het lijf omdat Eugeen dat ook altijd doet. Voor het bergopje, de tunnel uit, gaat hij rechtop op de pedalen staan en sleurt zichzelf aan zijn stuur omhoog. Hij ziet zijn blinkend nieuwe zwarte schoenen op en neer gaan op de pedalen. Het houten communiciekruisje om zijn hals slingert heen en weer.

Na de tunnel is er nog een stuk aardeweg rechtdoor. Hij slalomt om de putten heen. Dan draait hij scherp naar links en met een wipje over de stoeprand landt hij op de parking achter het restaurant. Zijn achterwiel trekt een remspoor in het grind. Geen auto? Geen auto! Eerst!

Hij gooit de armen in de lucht en kust het kruisje. Dank u, Jezus! Hij rijdt rondjes op de parking, terwijl hij manieren verzint om Eugeen uit te lachen.

Hoeveel rondjes heeft hij nu al gereden? Zijn maag rommelt. Hij moest nuchter blijven voor de hostie, zijn allereerste, en die is allang verteerd. Hij denkt aan het eten dat hij samen met mama heeft gekozen en dat in het restaurant op hen wacht. Hij slikt zijn speeksel weg. Zou hij de auto tegemoet rijden? Zijn wielen bollen als vanzelf tot aan de weg. Als hij langs de grote baan fietst, zal mama boos zijn. Maar waarom blijven ze ook zo lang weg? Hij kijkt links en rechts en

nog eens links en draait dan de steenweg op. Hij fietst aan de kant van de weg, zo kan mama zien hoe voorzichtig hij wel is. Bovendien, waar maakt ze zich zorgen over? Hij komt niet één auto tegen.

Vorbij de bocht ziet hij bij de overweg wel een massa auto's en mensen staan. Een opstopping! Daarom zijn ze zo laat.

Hij peddelt dichterbij. Eugeen zal zeggen dat het niet telt door die opstopping, maar gewonnen is gewonnen.

In de wei waar de spoorweg doorheen loopt staat een trein stil. Hij ziet oranje zwaailichten en zeker twee brandweerwagens. Dat is spannend.

Hij slalomt tussen de auto's en de toekijkende mensen door. De eerste persoon die hij herkent is buurvrouw Martha. Hij stopt achter haar.

'Martha?' Hij trekt aan haar schort.

Ze kijkt om. Ze ziet hem en toch ziet ze hem niet. Is het doordat haar ogen zo rood zijn?

'Martha, kijk. Ik heb een nieuwe fiets!'

Martha zegt iets, maar de woorden lijken niet uit haar mond te willen komen.

'Ernestje... Jij zit niet in de auto?'

Nee, want hij heeft een nieuwe fiets. Dat is toch duidelijk?

Martha zakt neer op het harde beton, grijpt zich aan hem vast.

'Ernestje.' Ze huilt hartverscheurend.

De andere mensen staan in een zwijgende kring om hen heen. Waarom huilt Martha nu zo hard? En waarom kijken al die mensen hem met zo'n rare blik aan? Hij pakt zijn fiets nog wat steviger vast. Je weet maar nooit.

Tijdens de dagen en nachten die volgden, vond Martha Ernest onveranderlijk voor het raam van zijn slaapkamer. Hij klemde het houten communiekruisje in de hand. Martha zei tegen Frans dat hij bad voor zijn ouders, broer en zus. Om zijn grote verdriet te verwerken.

Maar Ernest bad helemaal niet. Hij had de man van de rijkswacht tegen Martha en Frans horen vertellen wat Annie van zijn school had gezegd. Zij reed met haar ouders op minder dan honderd meter achter de Ford Cortina aan toen die door de trein werd gegrepen. Annie en haar ouders zwoeren dat de slagboom omhoog stond en het knipperlicht wit was. Een bel hadden zij ook niet gehoord.

De ingenieurs van de spoorwegen demonteerden ogenblikkelijk de signalisatiekasten, inspecteerden de bedrading en controleerden de stroomkringen. Ze vonden nergens een defect.

Dus keek Ernest vanuit zijn slaapkamer naar de overweg en wachtte tot het mankement zich zou herhalen. Hij wilde oprecht geloven dat Onze-Lieve-Heer op de dag van zijn eerste communie, met alles wat overal in de wereld gebeurde, wel iets anders aan zijn hoofd had gehad dan een slagboom, een licht en een bel. Daarom had Ernest Hem zeven dagen de kans gegeven om te bewijzen dat het ongeluk een mensenongeluk was. Maar keer op keer rinkelde de bel, werden de knipperlichten rood en zakten de slagbomen. Zelfs de vier lijkwagens op weg naar de kerk moesten stoppen voor de gesloten overweg. Elk uur van de dag raasden de treinen voorbij zonder iemand dood te maken.

Na zeven dagen had Ernest het begrepen. Op de dag dat hij de Zoon in zijn hart had binnengelaten, had de Vader de trein een vertraging toegestopt van drie minuten en veertig seconden. Geen seconde méér, geen seconde minder. Om in die ene milliseconde de blauwe Cortina met mama, papa, Eleonoor en Eugeen te laten verpletteren door een monsterlocomotief. Dat was geen verstrooidheid. Dat was expres.

Op de zevende dag liep Ernest de tuin in, stookte met zijn ongebruikte communieprentjes – ‘Moge mijn hartje, onschuldig en rein, altijd een rustplaats voor Jezuke zijn’ – een vuur in de afvalton en gooide zijn houten kruis in de vlammen.

In de slaapkamer van mama en papa klom hij op het lege bed en haakte het kruisbeeld met de palmtak van de muur. Hij deed het-

zelfde in de kamer van Eleonoor en in de kamer die hij deelde met Eugeen. Het laatste kruisbeeld haalde hij uit de fietsenwinkel. Met zijn armen vol kruisen liep hij naar de ton.

Of nee.

Ernest keerde om. Hij stapte naar de wei waar de spoorweg doorheen liep en lijnde de kruisbeelden netjes uit op een rail. Vervolgens ging hij in de berm zitten en trok zijn knieën op. Stipt om halftwaalf hoorde hij de bel. Hij hoefde de slagbomen niet te zien om te weten dat ze zakten en het licht op rood sprong.

Seconden later verpulverden de stalen wielen de vier Christusbeelden. Zo kon de Vader ook eens voelen hoe dat voelde.

Daarna zakte Ernest van uitputting in elkaar.

Liv,

Ken je die oude Paillard-Bolex-camera's? Ze bestonden zowel voor 16 mm-pellicule als voor Dubbel 8. Je moest eerst de veer opwinden en dan kon je shots draaien van maximaal twintig seconden.

Je moet die eerste korte scènes van Ernest zo eens lezen. Of beter: *zien*. Waarom draaien we de communiedag daar niet mee? Zijn herinneringen filmen we als korte pellicule-oprispingen die we dan omzetten naar digitaal. Als je nog altijd aan Keisha denkt voor camera en licht: misschien eens met haar bespreken? Zij is zeker te vinden voor dergelijke visuele fantasietjes.

Meurisse heeft intussen mijn optiecontract teruggestuurd. Hij gaat akkoord met zowat alles wat ik heb gevraagd. Ik weet niet waar die verhalen over hem vandaan komen. Alles verloopt heel correct en efficiënt. En niet te vergeten: het is zijn verdienste als producent dat hij jou en mij opnieuw op een project samenbrengt.

Nog belangrijker: aan de telefoon zei hij dat hij het er helemaal mee eens is om het aspect 'periodiefilm' van de jaren '60, en uiteindelijk vooral '78, te behouden. Ondanks de hogere productiekosten. Hij denkt aan een financieel driehoekje België, Duitsland en – uiteraard – Italië. Hij krijgt gegarandeerd ook een streamer mee aan boord. Misschien zullen we de nationaliteit van een of twee neven-personages naar casting toe moeten aanpassen, maar dat zien we later wel, vond hij, ik moest daar nu niet aan denken: 'Schrijf het scenario zoals jij vindt dat het geschreven moet worden, laat dat je enige zorg zijn.'

Hij had nog een verrassing voor mij, vervolgde hij raadselachtig. Volgende week kon hij meer vertellen.

Hopelijk is 't een aangename.

Ik werk ondertussen gewoon verder, de vlijt zelve, je kent me.

Tot snel,

P.

© 2023 Uitgeverij Manteau / Standaard Uitgeverij nv, Franklin Roosevelt-
plaats 12, B-2060 Antwerpen en Pierre De Clercq

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Eerste druk mei 2023

Omslagontwerp: Jirka De Preter
Opmaak binnenwerk: Ready2Print

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in
enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën,
opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

ISBN 978 90 223 3977 0

D/2023/0034/172

NUR 301